

Základná škola Jána Amosa Komenského

elan



časopis pre školskú mládež
školský rok 2011/2012

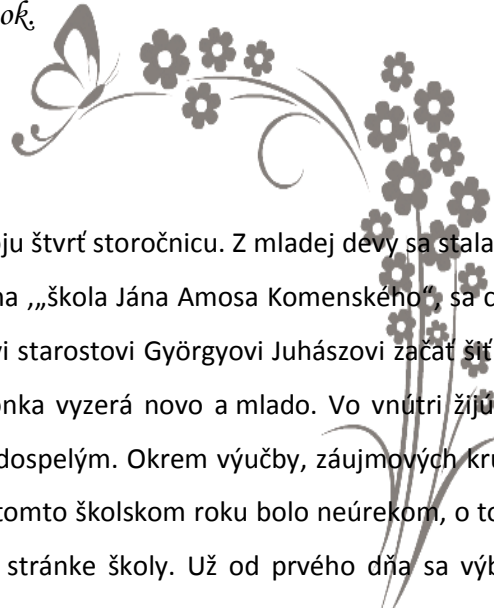


Škola – to je o múdrosti slov a bohatstve myšlienok,

Škola – to je o sile ducha a šikovnosti tela.

Škola – to je o symbióze žiakov a ich učiteľov.

Je to živý organizmus.



10 rokov uplynulo od doby, čo škola slávila svoju štvrtú storočnicu. Z mladej devy sa stala zrelá žena. Tak ako v živote sa chce páčiť svojmu okoliu i ona „škola Jána Amosa Komenského“, sa chcela zapáčiť. Vďaka úspešnému projektu sa podarilo pánovi starostovi Györgyovi Juhászovi začať šiť nové šaty a pán starosta Marián Tóth ich i došil. Dnes zvonka vyzerá novo a mlado. Vo vnútri žijú deti, ktoré každý deň spestria život nielen sebe, ale i nám dospelým. Okrem výučby, záujmových krúžkov sa venujú prípravám na súťaže a podujatia. A že ich v tomto školskom roku bolo neúrekom, o tom sa dočítate v školskom časopise Elán alebo na webovej stránke školy. Už od prvého dňa sa výborne udomácnili naši najmladší prváci a piataci. Dni za dňami ubiehali a postupne pribúdali ocenenia do našej vitríny. I dnes je deň s veľkým D. Okrem toho, že uvidíte prehľad ročných noviniek, aktuálne z Nových Zámkov si priniesla ocenenie ôsmačka Noemi Horváthová a pani učiteľka Eva Vinceová za prácu v medzinárodnej súťaži Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko. V stredu si prevezme ocenenie i náš deviatak Denis Vasko za krajské kolo matematickej olympiády, vo štvrtok ôsmačka Réka Bogdányová za celoslovenskú súťaž Komenský a my. Všetci žiaci, ktorí úspešne reprezentovali školu, si na konci školského roka prevezmú ceny. Ale škola nie sú len deti. Niektorí ich musí i vyučovať. Preto poďakovanie za celoročnú prácu patrí i mojim kolegom – učiteľom. Okrem príprav na hodiny stihli pripravovať žiakov na súťaže, olympiády, poobedňajšie akcie a písať projekty. Vďaka ich úspechu sa zakúpia dresy a florbalový výstroj. Za aktívnej pomoci nadácie Volkswagen Slovakia, združenia rodičov a výborných mám a otcov v škole funguje nová jazyková učebňa. Deti sa v nej oveľa radšej a intenzívnejšie vedia učiť nielen cudzí jazyk, ale i matematiku. Učitelia pomáhajú aj pri výchove žiakov. Počas stanovačky, trojstretnutia družobných škôl, výletov či exkurzií sa presvedčili, že veľkosť človeka nerobí veľkosť jeho majetku, či sláva jeho predkov a množstvo známostí, ale čestnosť, zodpovednosť, dodržiavanie pravidiel, túžba po vedomostiach a úprimnosť srdca. A to je najväčší dar pre každého učiteľa. Dovoľte mi z tohto miesta sa poďakovať všetkým bývalým, ale i súčasným pedagogickým i nepedagogickým zamestnancom školy za ich obetavú a namáhavú prácu, ale i rodičom, priateľom školy za pomoc, ktorú nám i našim žiakom poskytujete, pretože bez vzájomnej spolupráce by sme nedosiahli také úspechy, aké sa podarili za celý čas fungovania školstva v našej obci Tvrdošovce.

Mgr. Jana Micsinaiová, riaditeľka školy

Znelka našej školy

Náš domov je tvrdošovská škola
šťastných detí veľká rodina
šport, zemepis, matika nás volá
s počítačmi nie je to drina
Vo-lá-me holala trilia, holala kuku,
holala trilia, holala kuku,
holala trilia, holala kuku,
holala trilia hou.

Učítelia, chlapci i dievčatá,
všetci spolu radi sa máme,
privysoko nie je žiadna lata,
problémy my spolu zdoláme.
Vo-lá-me holala trilia, holala kuku,
holala trilia, holala kuku,
holala trilia, holala kuku,
holala trilia hou.

autor textu znelky pán učiteľ Mgr. Jozef Derňár



**Práca ocenená v celoslovenskom kole literárnej súťaže
Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko**

Tvrdošovce 25. január 2012

Vážení pane, milý Anton Bernolák!

Láskavo mi dovoľte sa Vám najprv predstaviť. Som Noemi, žiačka ôsmeho ročníka Základnej školy Jána Amosa Komenského v Tvrdošovciach. Práve sa na dejepise učíme o slovenskom národnom hnutí a o osobnostiach, ktoré majú najväčší podiel na tom, že sme tu. Že sme tu my - Slováci - ako národ. A jedným z najvýznamnejších ľudí, ktorí majú zásluhu na existencii slovenského národa, ste práve Vy, pán Anton Bernolák!

Na úvod môjho listu by som sa Vám chcela v mene svojom i mojich spolužiakov úprimne a srdečne poďakovať za ten najvzácnejší dar, ktorý ste dali nášmu národu, za spisovný jazyk.

Veľa energie ste venovali na uzákonenie nášho jazyka. Vaše jazykové znalosti, ale najmä obetavosť dopomohli k vytvoreniu nášho prvého spisovného jazyka, bernolákovčiny. Jej zásady spočívajúce v hesle „Píš, ako počuješ!“ by sme radi používali dodnes. Žiadne ypsilony, mäčkene všade tam, kde ich počujeme... Novú podobu spisovnej slovenčiny ste zdôvodnili aj vo Vašich po latinsky písaných dielach. Vaše práce znamenajú v našej histórii pozoruhodný prínos kultúrny, vzdelávací, národný. Bernolákovčina položila základy pre výstavbu samostatnej slovenskej literatúry. Šírili ste osvetu a literatúru vo Vašom jazyku. Postupne sa dostal do všetkých kútov Slovenska, do kázní a rukopisov Vašich pokračovateľov, ako nám to dokonale predviedol Ján Hollý. Tak ste vytvorili podmienky pre druhú kodifikáciu spisovného jazyka, na ktorej sa podieľali Ľudovít Štúr, Jozef Miloslav Hurban a Michal Miloslav Hodža. Vďaka Vám všetkým za našu ľubozvučnú slovenčinu.

Slovenčinu mám rada, je to nádherná reč, jediná, ktorú nikdy nezabudnem. Nevieť si predstaviť, že by mi zakazovali rozprávať po slovensky. Nie je to ľahký jazyk, je náročné naučiť sa ho poriadne a bezchybne aj pre Slováka, ktorý ju používa dennodenne, nieto ešte pre cudzinca alebo aj mnohých mojich spolužiakov, ktorí sa doma rozprávajú iba po maďarsky, keďže žijeme na takomto zmiešanom území.

Aj Vy ste tu prežili zopár rokov a chodili ste po miestach, kadiaľ chodím i ja. Lenže to bolo pred 200 rokmi a vtedy boli nielen tieto miesta, ale najmä život v nich úplne iné než dnes. Pôsobili ste v Nových Zámkoch ako farár miestnej cirkvi, zároveň ste stáli na čele novozámockého dekanátu a boli ste aj správcom mestskej školy. Vaša vyčerpávajúca kňazská a jazykovedná práca pri tvorbe obrovského päťjazyčného Slovára sa veľmi zapísala do dejín slovenského národa, ale zároveň Vám ubrala množstvo životnej energie. Vďaka Vám za všetko to úsilie, za Vašu obetavú prácu, ktorá bola

úprimným vyznaním Vášho národného cítenia. A hoci Vašu bernolákovčinu nepoužívame, napriek tomu máte veľký podiel na tom, že tu máme našu krásnu slovenčinu.

Zo srdca Vaša verná Slovenka Noemi Horváthová.

Viem, že je to nemožné a nikdy sa to nestane, aby si Anton Bernolák prečítal tento list. Ale verím, že ani to sa nestane, aby sme zabudli na takých ľuďí ako bol Anton Bernolák.

Noemi Horváthová, VIII.A



**Práca ocenená v okresnom kole literárnej časti súťaže
Európa v škole na tému Európa je náš spoločný domov**

Chceme pomáhať ľuďom aj prírode

Za naším domom odjakživa tiekol potok. Rýb tam bolo ako maku, žaby a vážky boli všade. Z času na čas ho navštívili aj bociany a rôzne vtáctvo. Všetky deti z ulice sa pri potoku rady hrávali, robili sa pri ňom krásne a zábavné rodinné pikniky a vodné mlyny nemali chybu. Zaujali nielen nás, deti, ale i dospelých. Vŕby skláňali svoje ťažké konáre nad hladinu potoka a vetrík nezbedne poletoval medzi konármi stromov. Občas zabľúdl do našich vlasov a vykúzlil nám nový účes.

Zrazu potôčik prestal žblnkotať a ryby sa nám trátili pred očami. Žiab bolo čoraz menej a ani vážky už nepoletovali. Potok sa pomaly zaplňal všakovakým odpadom. Pri pohľade naň sa nás zmocnil smútok a trochu aj hnev. Nechápali sme ľudí, ktorí sem vynášali odpad a ničili nám náš kúsok prírody určený na relax a hry.

S kamarátmi sme sa teda dohodli, že fauna i flóra v okolí potoka si za všetku tú radosť, ktorou nás už mnohokrát obdarili, zaslúžia našu starostlivosť. Raz v sobotu sme zorganizovali brigádu a potôčik sme úspešne vyčistili. V jeho blízkosti i priamo vo vode sme objali všakovaké veci, medzi ktorými nechýbali bicykel, starý televízor, koleso z auta, papiere, stará stolička, ktorá našla svoje nové miesto u mojej starej mamy.

Na radosť nás všetkých sa život do potoka a jeho okolia opäť vrátil. Rýb bolo dost, žabí koncert pokračoval a pikniky boli ešte krajšie, lebo nás v srdciach hrial pocit užitočnosti a zadosťučinenia.

Myšlienka od francúzskeho spisovateľa Antoine Marie Roger de Saint-Exupéry hovoriaca o tom, že príroda bez človeka existovať dokáže, ale človek bez prírody nie, začala mať pre mňa hlbší význam. Myslím na ňu vždy, keď vidím náš zachránený potôčik.

Krištof Mojzes, V.A

1.miesto v celoslovenskom kole literárnej časti súťaže Komenský a my

Čaro knihy

Od nepamäti ľudia po sebe zanechávali určité poznatky, dedičstvo pre ďalšie generácie. Najskôr to boli kresby, ktoré maľovali na steny jaskýň. Z nich vieme vyčítať, ako ľudia žili, ako lovili, či bojovali s iným kmeňom. Neskôr si vytvorili nejaké znaky, hieroglyfy až vzniklo hláskové písmo.

Prečo mali ľudia potrebu niečo zapisovať? Možno aj preto, že chceli, aby tu zostali po nich nejaké informácie pre druhých, ďalšie generácie, potomkov. Možno chceli odovzdať poznatky o tom, ako vyrobiť železo, zhotoviť šperky či zbrane, ako ich potom použiť v boji a zvíťaziť, možno chceli zanechať informácie, kto kedy koho porazil a prečo sa to stalo, kto kedy vydal nejaké nariadenie a ako sa uplatnilo v živote ľudí. Z toho všetkého sa môžeme dozvedieť, aké činy ľudia vykonali, a snád pochopiť, ako sa to odrazilo v našom živote.

Dospela som k názoru, že ten, kto vymyslel písmo, bol gényus. Vďaka knihám sa dozvedáme dnes všetko. To, ako vzniklo písmo, ako sa vyvíjal človek, ako sa zdokonaľoval jeho život, práca, ako svet prechádzal rôznymi epochami vývoja a dospel až do dnešnej modernej podoby. Všetky tieto informácie môžu byť pre nás poučením, ako sa máme zachovať dnes. Preto všetci, čo chcú niečo o sebe vedieť, nech čítajú!

Ľudia potrebujú neustály prísun informácií. Jedným zo spôsobov, ako ich získať, je čítanie kníh. Čítanie nie je nudný, ale zaujímavý spôsob, ako si rozširovať vedomosti. Na väčší prísun pravdivých informácií nám slúžia rôzne druhy encyklopédií. Sú poučné, človek z nich získa dosť veľa poznatkov. Človek, ktorý nerád číta, alebo nečíta vôbec, prichádza o veľa. Určite je lepšie byť múdrom a veľa vedieť.

Hoci si to niekedy vôbec neuvedomujeme, keď čítame, rozširujeme si svoje poznatky. Čítaním vlastne stále objavujeme a získavame nové vedomosti. Kniha nám pomáha rozvíjať našu fantáziu, pamäť, rozširovať slovnú zásobu, knihy nás nútia zamyslieť sa nad mnohými vecami. Kniha môže čitateľovi pomôcť, či poradiť v ťažkých situáciách.

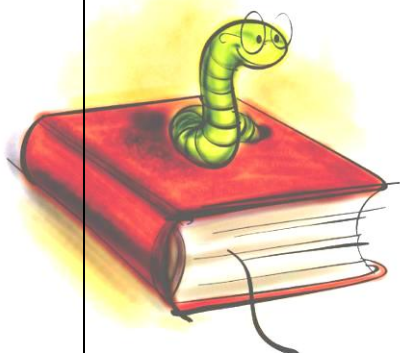
Knihy nám nielen ponúkajú mnohé informácie či rady do života, ale nám aj spríjemňujú život. Keď si chceme oddýchnuť od čísel, presných údajov či neprijemných správ, ktoré sa na nás hrnú zo všetkých médií, môžeme čítať knihy na voľný čas, beletriu, romány, detektívky, rozprávky, ... Nie je nič krajšie, ako ponoriť sa do sveta fantázie a spolu s hlavným hrdinom zažiť jeho pocity, radosti aj trápenia. Dej nás zaveje do vzdialených krajín a my spoznávame chute a vône neznámych kultúr. Alebo sa iba zasmejeme na každodenných starostiach obyčajných ľudí, ktorí žijú celkom tak ako my. Aj ja mám svoju obľúbenú knihu, ku ktorej sa vždy vraciam, lebo ma dokáže stále očariť a pohltiť.

Mám 14 rokov a rada čítam knihy, ktoré majú príbeh. Motivujú ma knihy o láske, pretože v nich vidím nádej. Čím som staršia, tým viac ma zaujíma život dospelých. Chcem pochopiť podstatu vecí, ktoré sa mi ako dieťaťu zdali nepodstatné. Keď som bola ešte menšia, čítala som detské knihy plné obrázkov a ilustrácií. Vždy som sa čudovala, čo baví dospelých na knihách, v ktorých žiadne obrázky nie sú. Ale teraz sa mi páči, že si obrazy vytváram sama, a tak spoznávam život. Je pre mňa radosťou čítať knihu a predstavovať si všetko podľa vlastnej fantázie. To mi zlepšuje náladu.

Dobry spisovateľ sa pokúša prebudiť v nás city. A my sa ponoríme do deja a vžijeme sa do pocitov nejakej hlavnej postavy a zrazu pochopíme, aký môže byť život krásny, ale i krutý. S naším hrdinom sa budeme tešiť, že našiel zmysel svojho života, lásku, odpustenie, pokoj, alebo smútiť, že niekoho či niečo dôležité stratil. Vtedy spoznáme svet, ako ho vidia iní, nielen ako ho vidím ja.

Čítanie je brána do sveta poznania. Zmyslom všetkého je objaviť a spoznať svet, ako ho nepoznáme. Naučiť sa vidieť veci aj z iného uhla pohľadu. Pozerať sa na svet očami iného človeka. Možno dostaneme odpoveď na otázky, na ktoré sme dosiaľ odpoveď nepoznali. Kniha v sebe skrýva nekonečné čaro, a keď ho objavíme, objavíme pravý zmysel čítania.

Réka Bogdányová, VIII.A



Knihožrút

Obecná knižnica vyhlásila súťaž o najlepšieho čitateľa roka. A ja som tú súťaž Knihožrút 2012 vyhrala. Veľmi som sa tešila. Prečítala som 12 kníh, napríklad rozprávku Snehulienka a sedem trpaslíkov, Danku a Janka, Havran a líška a iné zaujímavé knihy. Boli veľmi dobré a zábavné. Moja najobľúbenejšia rozprávka je Danku a Janka. Vyhrala som veľa pekných vecí, medzi nimi aj zaujímavé knihy. Nabudúce sa zase zapojím do tejto súťaže.

Diana Borbélyová, IV. A

Beseda so spisovateľkou Gabrielou Futtovou

Dňa 6.6. 2012 navštívila našu obec známa detská spisovateľka Gabriela Futtová a strávila nezabudnuteľné chvíle s deťmi a pedagógmi ZŠ Jána Amosa Komenského. Počas besedy prezradila nielen zaujímavé informácie o sebe, ale sa aj dozvedela, že jej knihy sú veľmi populárne a obľúbené medzi deťmi tejto školy.

Na úvod som predniesla úryvok z jej knihy Nezbľazni sa mamička a dalo sa vidieť, že samotná spisovateľka ocenila, ako deti vedia prežívať príbehy z jej kníh. Okrem toho odpovedala na otázky, ktoré sa týkali jej nápadov na písanie kníh. Napríklad kniha 4 kosti pre Flipra je skutočný príbeh o nej a jej psíkovi z detstva. Dokonca je tam umiestnená aj fotka, kde je spisovateľka ako dieťa so



svojím Fliprom. Nápady na ďalšie knihy čerpala buď zo svojho okolia, napr. pozorovaním svojej sesternice alebo svojich vlastných detí. Má ich dve – syna Maroša a dcéru Elišku. Zaujímavé je, že jej vlastné deti si vôbec neuvedomujú, aká slávna je ich mama, a ani nemajú extra vzťah ku knihám a k čítaniu. Posedenie sa skončilo poďakovaním zo strany detí a pedagógov za návštevu našej školy a odovzdaním kvetov a daru na pamiatku. Gabriela Futtová s radosťou rozdávala autogramy a dokonca sa aj odfotila s obdivovateľmi. Potom odišla do Obecného domu na ďalšie stretnutie s obyvateľmi obce. Dá sa jednoznačne povedať, že deti mali nezabudnuteľný zážitok, ktorý sa im uloží do pamäti na dlhé roky.

Viktória Kóňová, IV. A



Cesta s Malým princom k Stromu poznania



Každý z nás má v živote chvíle, kedy túži uniknúť pre realitou a utiahnuť sa do sveta fantázie a fikcie. Túto možnosť nám poskytujú knihy. Vďaka nim sa môžu i dospelí opäť stať deťmi a z detí sa stávajú dospelí.

Tento školský rok sme sa rozhodli, že jednotným motívom k Dňu školských knižníc sa stane kniha Malý princ od Antoina de Saint Exupéryho. K výberu knihy nás motivovala myšlienka v úvode: „Všetci dospelí boli najprv deťmi, hoci len málokto sa na to pamätá.“ Vzhľadom na tohtoročnú tému – Školské knižnice pripravujú žiakov na život - sa nám zdalo vhodné predstaviť žiakom práve Malého princa a prostredníctvom aktivít upriamiť ich pozornosť na to, koľko životnej skúsenosti, múdrosti a rád do života nám poskytne na pohľad útla knižka.

Každá trieda pracovala 24.10.2011 pod vedením triedneho učiteľa vo svojej triede a mala k dispozícii Malého princa. Tvorivej práci žiakov predchádzalo spoločné stretnutie žiakov 4. – 8. ročníka na chodbe pred školskou knižnicou pri Strome poznania. Strom poznania vytvorili pani učiteľky Juhošová a Vinceová na veľkej nástenke zo zvyškov látok práve k tejto príležitosti. Žiaci boli oboznámení s priebehom dňa. V závere ich kreatívnej práce vytvorila list s peknou myšlienkou a pripnú ho na zatiaľ prázdny Strom poznania. K tomuto stromu môžu prichádzať počas roka a po prečítaní akejkoľvek knihy naň môžu pripnúť list s peknou myšlienkou, názvom knihy a menom autora.

Žiaci sa následne presunuli do tried, kde prebiehali samotné aktivity. Začali sa prečítaním vybraného úryvku z Malého princa a ďalším vyrozprávaním deja podľa potrieb a možností daného ročníka. Súčasťou následných aktivít bola nielen práca s knihou Malý princ, ale i s inými knihami z knižnice a tvorba 300 záložiek do knihy (deviatimi rozličnými technikami), ktoré sme poslali deťom zo Základnej školy T.G. Masaryka v Bystřici nad Hostýnem v Českej republike.



1.ročník: Letec opravuje lietadlo na púšti, ale už nemá vodu, preto ju hľadá, aby prežil.

Motto: „Púšť je krásna práve tým, že niekde skrýva studňu.“

2. ročník: Ľudia stále cestujú tam a späť, lebo nikdy nie sú spokojní tam, kde sú.

Motto: „Len deti vedia, čo hľadajú.“

3. ročník: Zemepisec iba píše o miestach, ktoré nikdy nevidel, iba mu ho opisuje cestovateľ.

Motto: Lepšie raz vidieť ako stokrát počuť.

4. ročník: Malému princovi vyrástla na planéte ruža, ktorá potrebuje veľa starostlivosti. Ale ruža sa chváli, že sa vie ubrániť, lebo má tŕne, a nikoho nepotrebuje. Malého princa jej slová nahnevali, preto odišiel. Teraz si to vyčíta.

Motto: „Mal som ju (ružu) posudzovať podľa činov, nie podľa slov.“



5. ročník: Dospeli si potrpia na čísla, ale tak sa nedozvedia nič podstatného. Nenájdu tak priateľa alebo naňho pre samé čísla zabudnú. A to je smutné.

Motto: „My, čo chápeme život, sa nestaráme o čísla.“

6. ročník: Malý princ musí upratovať svoju planétu zodpovedne a dôkladne každý deň, aby predišiel zničeniu planéty.

Motto: „Keď dám ráno do poriadku seba, musím urobiť poriadok aj na planéte.“

7. ročník: Podnikateľ stále ráta, ale nevie, čo ráta. Keď zráta hviezdy, bude ich vlastniť, ale ani on, ani hviezdy z toho nič nemajú.

Motto: „...pre moju kvetinu je užitočné, že mi patrí. Ale z teba hviezdy nemajú žiadny úžitok.“

8. ročník: Malý princ stretol líšku a chcel sa s ňou hrať. Líška chcela, aby si ju najprv skrotil a vysvetľovala mu, čo to znamená skrotiť a na čom je založené priateľstvo – na vzájomnej potrebe a zodpovednosti.



Motto: „Správne vidíme len srdcom. Čo je dôležité, to oči nevidia.“

9. ročník: Malý princ priletel na planétu, kde žije sám kráľ. Vydáva hviezdám, slnku,... také rozkazy, o ktorých vie, že sa splnia. Malého princa nahovára, aby sa uňho stal sudcom, ale Malý princ by na prázdnej planéte mohol súdiť iba sám seba – a to je najťažšie.

Motto: „Od každého treba žiadať len to, čo môže dať... Autorita sa zakladá predovšetkým na rozume...“

Je oveľa zložitejšie súdiť sám seba, než kohokol'vek iného. Ak sa ti podarí súdiť dobre seba, bude to znamenať, že si naozaj múdry.“

„Dnešná aktivita sa mi strašne páčila, lebo som musel uvážiť, čo spravím v danej situácii a nad takýmito vecami nerozmýšľam často. Dozvedel som sa nové informácie nielen o sebe, ale aj o mojich spolužiakoch.“

žiak zo 7. A

„Najviac sa mi páčilo, že sme hrali divadlo a veľa sme sa smiali.“

Alexa Igaz, 4. A

„Bolo dobré, že sme robili v skupinách. Takéto hodiny by sme mohli mať aj viackrát.“

Patrik Procházka, 8.B

VIANOČNÉ OČAKAVANIE

Posledné týždne pred Vianocami sme si spestrili rozličnými aktivitami, ktorými sme si chceli navodiť príjemnú sviatočnú atmosféru. Medzi týmito aktivitami boli tradičné remeslá minulých storočí, ale aj moderné výtvarné techniky, ktorými sme vytvorili rozmanité výrobky na obecné vianočné trhy.



Štvrtáci, piatačky a šiestačky s pani Chmelovičovou a s pani učiteľkami Borbélyovou a Papovou napiekli plné plechy medovníkov, ktoré si aj sami zdobili.



Piataci a šiestaci s pánom Ferdinandom Szabóom a pánom učiteľom Ludasom vyrábali vtáacie búdky a pán Július Csányi ich učil pliesť z prútia.



Ôsmačky sa pokúšali o paličkovanú čipku a ôsmaci s pánmi učiteľmi Pavúkom a Bátorom vyrábali sviečky z medových plástov.





Siedmáci pod dohľadom pani Szabóovej dekupážou tvorili vianočné podložky, s pani Vanekovou plstili vianočné ozdoby a s pani učiteľkou Borosovou technikou pergamono vyrábali vianočné obrazy.



Malá výstavka vytvorených výrobkov určených na predaj na obecných vianočných trhoch.

Náš bývalý žiak Martin Širka predviedol, ako dokáže svojimi šikovnými rukami vyrezávať ozdoby z ovocia a zeleniny.



Celý posledný adventný týždeň sme zakončili koncertom vianočných piesní a betlehenskými hrami, ktoré pripravili pani učiteľka Baloghová a pán učiteľ Derňár.

Súčasťou vianočného očakávania boli aj neočakávané besedy s poľovníkmi - pánmi Zelenkom a Csányim, so včelármi pani Pekaríkovou a pánom učiteľom Pavúkom.

24-hodinovka



veľa iných. A začalo sa naše školenie – školenie ako vyrábať a brať odtlačky prstov. Vyrobili sme si mapu hviezdnej oblohy pre dobrú orientáciu v noci. Žiaľ, počasie nám nedoprialo v túto noc pozorovať hviezdy a planéty na oblohe. Na hodine patológie sme sa hrovou formou učili zistiť, ako zomrel človek. Hľadali sme po škole mŕtvolu s chýbajúcimi orgánmi. Najzábavnejšia časť výcviku bola nočná hliadka dedinou. Potom sme si prečítali detektívny prípad na dobrú noc. Ale únava nás zmohla až nadržanom.

Keď nám povedali, že v škole bude 24-hodinovka, hneď som vedela, že tam chcem ísť. Nevedela som sa dočkať. Konečne to bolo tu! Zbalila som si svoje caky-paky a spacáky a prišla som. Ale namiesto školy som našla policajnú stanicu. Prvý rozkaz znel vymyslieť si krycie meno. Boli medzi nimi zábavné prezývky ako Čokel, Orišok, Kocka, ale aj prezývky inšpirované seriálovými postavami – Bús, Kost' aj



Na druhý deň výcvik pokračoval odlievaním stôp odtlačkov topánok troma spôsobmi – v piesku, v suchej a v mokrej zemi. Podarilo sa nám odhaliť fixku, ktorou páchateľ napísal odkaz a aj sami sme sa naučili písať tajným písmom. Na záver sme robili veľký test pre detektívov. Pani učiteľka Monika Vanyová nakoniec všetkým rozdala odznaky pre detektívov začiatočníkov.

Katarína Papová, V.A



Velké skúšky malého detektíva

1. Ako sa volá jedovatá rastlina na obrázku a ktoré jej časti sú jedovaté?



2. Charakteristickým znakom najznámejšieho filmového detektíva je fajka, čiapka so šiltom a husle. Kto je to?
- A) Holmes
B) Poirot
C) Derrick
D) Kojak
E) Doyle
3. Farba z fixky sa rozpíje na navlhčenom filtračnom papieri. Ako sa volá tento jav?
- A) optika
B) chromatografia
C) roztekánie
D) chromatopskopia
E) chrómografia
4. Ako sa volá veda, ktorá skúma papilárne línie prstov rúk, dlaní, chodidiel?
- A) kolonoskopia
B) prstoskopia
C) daktiloskopia
D) daktyloskopia
E) prstoklad
5. Čo je latinský názov palca?
- A) médius
B) auriculaire
C) pouce
D) annulaire
E) index
6. Ako sa volá služba na území SR, ktorá funguje na základe integrovaného modelu spravodajskej služby?
- A) SISKA
B) Interpol
C) FBI
D) Internet
E) SIS
7. Ktorá z vedných disciplín má niečo spoločné s kriminalistikou?
- A) ornitológia
B) ekológia
C) grafológia
D) chronológia
E) onkológia
8. Podľa čoho sa identifikuje obeť, ak ju nájdú s odstupom rokov po vražde?
- A) trup
B) občiansky prekaz
C) odtlačok
D) chrup
E) tvár
9. V ktorej z možností sú správne vymenované zákony daktyloskopie?
- A) Farebnosť. Rôznosť. Neopakovateľnosť.
B) Individuálnosť. Premennivosť. Neodstrániteľnosť.
C) Chromatografia. Balistika. Kriminológia.
D) Individuálnosť. Nemennosť. Neodstrániteľnosť.
E) Viditeľnosť. Plastickosť. Neodstrániteľnosť.
10. Rozlúštite šifru:
„♦□○ ◊□δ□☒ ◊♣♦♣&♦♣❖!“
(Písmeno A sa v šifre nenachádza, písmená E,D,O,T sa tam nachádzajú dvakrát.)
11. Správny detektív odhalí aj chybu v nadpise ☺.

Deň narcisov

Tohtoročný 13. marec sa na Slovensku niesol v znamení narcisu. Už 16. raz sme mohli pripnutím žltého kvietku podporiť myšlienku spolupatričnosti s tými, ktorí bojujú s onkologickými chorobami. Narcis ako jarný kvietok naznačuje príchod tohto obdobia, prebúdzania prírody a života. Tak sa stal symbolom nádeje, že aj náročný boj s chorobou môže mať dobrý koniec.

Deň narcisov je finančnou zbierkou Ligy proti rakovine, z ktorej môže podporovať onkologických pacientov a ich rodiny.

Základná škola Jána Amosa Komenského už piatykrát uskutočnila v našej obci verejnú



zbierku pod záštitou Ligy proti rakovine. Šesť skupín žiakov sa pod vedením pani učiteľky Juhászovej vybralo so žltými pokladničkami do ulíc našej obce. Cieľom bolo vyzbierať čo najviac finančných prostriedkov pre tých, ktorí to potrebujú najviac. Keďže zákerná choroba neobchádza takmer žiadnu rodinu, žiaci sa stretli s veľkou ústretovosťou obyvateľov. Podarilo sa vyzbierať zatiaľ najvyššiu sumu

511,80 eur. Žiaci odchádzali s pocitom dobre vykonanej práce a s nádejou, že svojou troškou prispeli na dobrú vec.

Ďakujeme všetkým!

Na stránke Ligy proti rakovine občania môžu nahliadnuť na prerozdelenie výnosu zbierky.

Nikolas Varga, IX.A



Deň Zeme

Dňa 24.4.2011 sa na ZŠ Jána Amosa Komenského uskutočnilo zaujímavé „Zelené dopoludnie“ organizované pri príležitosti Dňa Zeme. Celé dopoludnie sa nieslo v znamení uvedomelej separácie odpadu. Žiaci ročníkov 1. až 4. sa ešte pred týmto Zeleným dňom zúčastnili brigády v zbieraní odpadkov v obci, kde vyčistili Cestičku do školy - trasu od kostola po školu. Starostlivo zbierali odpadky a triedili ich do vriec. Zelené dopoludnie sa začalo malou prednáškou o význame separácie odpadu doplnenou prezentáciami o recyklácii, ktorú viedla PaedDr. Henrieta Csandová. Na nesmiernu dôležitosť starostlivosti o životné prostredie upozornil vo svojej zaujímavej prednáške Mgr. Jozef Derňár, ktorý predviedol žiakom aj praktické ukážky separácie odpadu, recyklácie, spracovania odpadových materiálov.

Po teoretickej časti nasledovala praktická časť. Z každej triedy sa vytvorili 5 členné družstvá, ktoré v areáli školy plnili rôzne zaujímavé úlohy o prírode a overili si tiež získané vedomosti. Na školskom dvore ich čakalo 8 stanovišť. Na prvom stanovišti absolvovali vedomostný kvíz z prírodovedy, na druhom skladali puzzle stromu, na treťom separovali odpad, na štvrtom hádali vône prírody, na piatom tvorili paletu farieb z prírody, na šiestom si testovali svoju obratnosť, na siedmom hádali hádanky o zvieratách a na poslednom stanovišti písali odkazy pre stromy. Súťaž mala veľmi dobrý priebeh, všetky družstvá s nadšením bojovali o prvenstvo a s elánom plnili úlohy na stanovištiach.

Žiaci, ktorí nesúťažili, mali tvorivé dielne, kde zhotovovali výrobky z odpadových materiálov. Prváci s pani učiteľkou Mgr. Gabrielou Tóthovou vyrábali z plastových fliaš slniečka, druháci vyrábali sklenené lampášiky, tretiaci s pani vychovávateľkou Andreou Borosovou vyrábali z rôzneho odpadového materiálu šaty na módnu prehliadku a štvrtáci a pani vychovávateľkou Evou Borbélyovou vyrábali z ceruziek a papiera veterníky.

Na záver sa všetci stretli a predviedli svoje výrobky. Uskutočnila sa netradičná módna prehliadka kostýmov, kde sa predviedli kúzelník, kontesa, indián či tahitská tanečnica, alebo nevesta a zo všetkých výrobkov bola utvorená výstavka vo vstupnej hale školy.

Vyhodnotili sa aj družstvá, ktoré súťažili:

1. miesto 1.B
2. miesto 1.A a 3.B
3. miesto 4.A

Žiaci si z tohto dňa okrem zaujímavých cien a diplomov odniesli nielen veľa zážitkov, ale aj množstvo užitočných informácií pre život. Dúfame, že sme v nich zasiali semienko zodpovednosti za životné prostredie a uvedomia si dôležitosť ochrany a čistoty prostredia, v ktorom žijú.



PaedDr. Henrieta Csandová

Tri dni radovánok v Brandýse

Dňa 7. júna sme sa vybrali na trojdňovú návštevu do nášho partnerského mestečka Brandýs nad Orlicí. Cestovali sme spolu z maďarskou delegáciou z Tardoša. Naša cesta prebiehala veselo s niekoľkými zastávkami 7 hodín. V partnerskom mestečku nás pred Základnou školou Jána Amosa Komenského čakali hostitelia z Česka. Pán riaditeľ nás srdečne privítal na slávnostnom otvorení trojdňového trojstretnutia troch škôl z troch miest a z troch štátov. Potom nasledovali kultúrno-zábavné programy delegácií. Najprv sa nám predstavili Česi programom, ktorý obsahoval úryvky z ich telovýchovnej slávnosti - gymnastiku, tanec a skákanie cez švihadlá. Nasledoval program našej slovenskej delegácie - spev ľudových pesničiek a moderný tanec. Nakoniec prišla na rad delegácia z Maďarska. Ich program obsahoval hlavne improvizáciu na tému mladí ľudia si hľadajú svoju cestu vo svete. Po programe sme boli ubytovaní do hostiteľských rodín. Mali sme aj spoločnú večeru, a to tradičné české knedlíky s kapustou a mäskom.

Na druhý deň sme sa po raňajkách zišli pred budovu ZŠ, kde sme sa rozdelili na dve skupiny. Prvá šla s korčuľarmi na cyklotrasu a druhá bola na pešej túre v nádhernom hornatom okolí Brandýsa. Súčasťou túry bola aj prehliadka zrúcaniny hradu, ktorá sa týči nad mestom. Obidve skupiny sme sa stretli pred obedom v školskej jedálni. Po obede sme sa vybrali autobusom na rozhľadňu Andrlův Chlum nad Ústím nad Orlicí. Na vežu sme vyliezli peši po 183 schodoch. Potom sme sa presunuli do Múzea remesiel v Letohrade, kde sme sa dozvedeli veľa informácií o remeslách. Po návrate do mesta nasledoval volejbalový turnaj učiteľov. Spoločný maďarsko-slovenský tím nedokázal poraziť domácí



tím. Ale aj tak sme mali strieborný pohár ako naši hokejisti a sme hrdí na našich učiteľov. Na večeru sme išli zas spolu s maďarskou delegáciou. Potom sme mali program v rodinách.

Na tretí deň sme už ráno okolo ôsmej balili kufre a zanesli ich do autobusu. Ešte doobeda sme sa zúčastnili olympijských hier netradičných disciplín. Súťažili sme v hode šípkami, skákaní vo vreci, obúvaní stoličiek, triafaní na kôš, štafete. Ešte sme stihli vyrobiť odkaz - z našich dlaní sme nakreslili Strom priateľstva, ktorý sa má stále rozrastať. Pred spoločným obedom sme navštívili najväčšiu atrakciu v Brandýse – skutočný labyrint z kríkov. Symbolizuje knihu Labyrint sveta a raj srdca, ktorú napísal Ján Amos Komenský počas rokov svojho azylu práve v Brandýse. Po obede nasledovalo vyhodnotenie olympijských hier a slávnostné ukončenie trojstretnutia. Na olympijských hrách získala 1. miesto maďarská delegácia, 2. miesto naša slovenská delegácia a 3. skončili domáci. Na záver nám pán riaditeľ poprial veľa ďalších úspechov a šťastnú cestu domov. Cesta trvala približne 7 hodín, ale v autobuse nám bolo veselo, lebo sme sa smiali na všetkých spoločných makových, ovocných a iných radovánkach.(Pochopia len tí, čo to zažili.) A nezabudnite: Na budúci rok sa stretne u nás v Tvrdošovciach!

Nikolas Varga, IX.A

Na bicykli v Palárikove

V 3. ročníku sme dostali nového triedneho pána učiteľa Jozefa Derňára. Veľmi sme si ho obľúbili, lebo nás dobre učí a veľa žartuje. Veľmi pekne spieva a hrá na harmonike. V máji nám pripravil prekvapenie. Celá trieda sme sa vybrali na bicykloch do Palárikova. Spolu s nami išli aj dve mamičky. Prvá zastávka bola v nádhernom kaštieli. Videli sme tam starodávne nábytky a izby. Na



chodbách boli vypchaté zvieratá a trofeje. Okolo kaštieľa bol krásny park. Odtiaľ sme sa išli pozrieť do zberného dvora na separovaný odpad. Páčilo sa nám to najmä preto, lebo vedľa predávali chutnú zmrzlinu. Potom sme si pozreli nové skateboardové ihrisko a detské dopravné ihrisko za školou, na ktorom sme sa aj pvozili na našich bicykloch. Videli sme dom nášho pána učiteľa a pri rybníku aj labute. Jedna sedela na vajíčkach. Cestou domov sme sa

zastavili pri konskej železnici vyrezanej z dreva. Domov sme potom išli kratšou cestou, lebo Paťo mal svalovku. Ešte šťastie, lebo náš pán učiteľ dostal defekt. Do školy sme sa vrátili plní zážitkov.

Miladka Mažárová, Richard Mojzes a Erik Krupánszki z III. B

Školský výlet v Štúrove

Ráno už o 6:45 sme nastúpili do autobusu a vyrazili sme do Štúrova. Počas cesty sme videli krásne kopce. V Štúrove sme sa rozdelili na dve skupiny. Prváci a druháci išli na loď. Tretiaci a štvrtáci navštívili historické múzeum. Boli tam autá - veterány, staré rádiá, premietačky, fotoaparáty, písacie stroje a všeličo iné starodávne, čo sa používalo v minulých storočiach. V autách sme sa mohli aj fotografovať. Po návšteve múzea sa tretiaci a štvrtáci presunuli na loď, prváci a druháci zase do múzea. Keď sme nastupovali na loď, začalo pršať. Našťastie sme boli ukrytí vnútri. Počas jazdy sme videli most Márie Valérie a Ostrihomskú baziliku.

Po výlete loďou sme išli do malej dediny Salka. Robili sme remeslá – tvorivé dielne: kvetiny zo šúpolia, loptičky z ovčej vlny, pekné náramky z motúzov. Mohli sme si aj zajazdiť na koni. Tety kuchárky nám na privítanie upiekli chutnú bábovku a na rozlúčku



posúch so slaninou a cibuľou. Jednému štvrtákovi sa prihodil úraz, ale našťastie sa mu nič vážne nestalo. Po prehliadke skanzenu v Salke sme sa vrátili do Štúrova na krátky rozchod a podvečer sme prišli do Tvrdošoviec. Celý deň sme sa veľmi dobre bavili. Povedané jednou vetou: BOLO NÁM SUPER!!!

Natália Császárová a Viktória Kóňová,
IV.A

Stanovačka

Od 25.5. do 1.6. naša škola usporiadala stanový tábor pre žiakov 2. stupňa. Ako prví si to odskúšali naši najstarší deviataci. Ich rozprávanie znelo úžasne a tešili sa už aj šiestaci a siedmci.



Nakoniec ako poslední sme išli my ôsmaci spolu s najmladšími piatakmi. Samozrejme, nešli sme sami, boli s nami aj naši učitelia. Cesta tam nebola dlhá, každý netrpezlivo očakával príchod k stanom. Našej poslednej skupine sa tam veľmi páčilo. Hneď po príchode nám šiestaci a siedmci ukázali naše dočasné domovy. Potom nasledovalo podrobné skúmanie

areálu. Boli tam basketbalové a volejbalové ihrisko, minigolf, tenisový kurt, ping-pongový stôl, preliezačky. Zaujal nás aj veľký bazén, ale zostali sme trocha sklamaní, že nebol napustený. Keď sme sa vyhrali, zapálil sa oheň a opekali sme si špekačky, slaninu, piekli zemiaky v pahrebe.

Na druhý deň sme po spoločných raňajkách išli na túru do Kováčovských kopcov. Po namáhavej túre a obede sme hrali zaujímavú hru: Ja to nemám, má to číslo... Cieľom bolo zistiť čo najviac indícií a získať za ne písmenká do tajničky: „Je niečo cennejšie od zlata, sladšie od čokolády? Spomeň si na priateľa!“ Na večeru sme mali chutný guláš od pani Halászovej.



Mňam, vďaka! Po zotmení sme išli na prechádzku k Dunaju.

Na tretí deň sme sa netešili. Prežívali sme zmiešané pocity, šťastné aj smutné, lebo sme sa aj tešili domov, aj nechceli ešte odísť zo stanovačky. Spoznali sme nového bufetového kamaráta Lacka. Nastal čas balenia stanov. Všetci sme pomáhali a veľmi rýchlo sme to spravili. Po obede sme nastúpili do autobusu a pri škole nás už čakali rodičia. Na tento zážitok nikdy nezabudneme.

Noemi Horváthová a Veronika Vanyová, VIII.A

Detská univerzita Komenského

Divadlo Aréna spoločne s Univerzitou Komenského v Bratislave odštartovalo pred pár rokmi projekt s názvom Detská univerzita. Tento rok bol už 9.ročník.

Ja som už pred pár rokmi počul o tomto projekte, ale nemal som ešte odvahu prihlásiť sa. Až minulý rok, keď som sa v apríli už ani neviem ako ocitol na webovej stránke Detskej univerzity Komenského, som sa rozhodol, že sa prihlásim. Povedal som to rodičom a oni s tým súhlasili. Tak



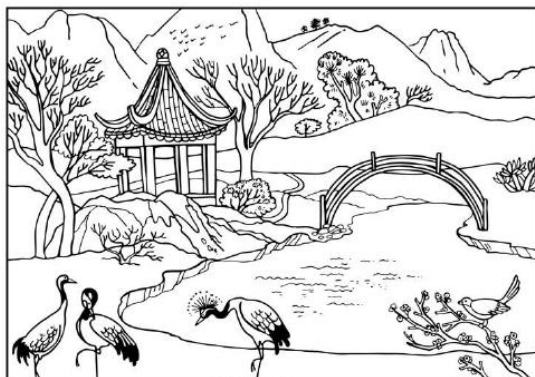
som sa začal tešiť na leto. Asi začiatkom júna som sa dozvedel, aké prednášky budú tento rok. Všetky ma zaujali. Ale chcel som robiť aj niečo navyše, tak som sa prihlásil na konkurz redaktorov a dopisovateľov do novín DUK. Prvý prázdninový deň som už aj išiel na zápis do Divadla Aréna, kde bolo strašne veľa usilovných študentov, ktorí chceli študovať aj cez leto. V ten deň sa rozhodlo, kto bude redaktor a kto zas dopisovateľ. Ja som sa stal dopisovateľom do novín DUK. Po prvej porade som sa ponáhlal domov, ukázať kamarátom a kamarátkam tričko aj šiltovku detskej univerzity.

Na detskú univerzitu môžu chodiť deti od 9 do 14 rokov. Ja mám už 14 rokov, preto sa už na budúci rok nebudem môcť zúčastniť na DUK, ale odkazujem Vám: „Prihláste sa, určite neoľutujete!“ Je to skvelé učenie zábavnou formou. Deti si nájdu nových priateľov, skvele sa zabavia pri súťažiach a tiež sa dozvedia veľa nového na výletoch a workshopoch. Viac informácií sa dozviete aj na webovej stránke www.duk.sk.

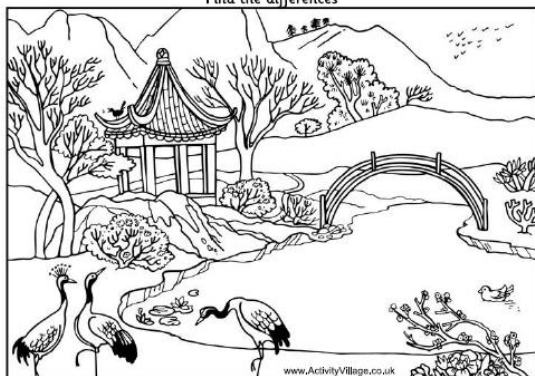
Nikolas Varga, IX.A



Pre bystré hlavičky



Find the differences



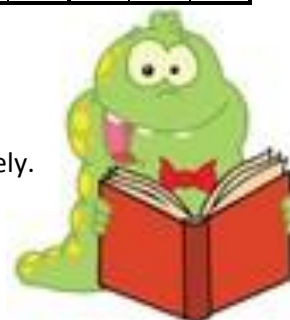
www.ActivityVillage.co.uk

	5	1				3	6	
6			1		4			5
7			3	6	5			9
			5	2	9			
1		9				5		6
			8	1	6			
8			6	5	1			7
4			7		8			2
	7	3				6	8	

▲ Riešte SUDOKU.

◀ Nájdite na obrázku rozdiely.

▼ Vymaľujte podľa čísel.



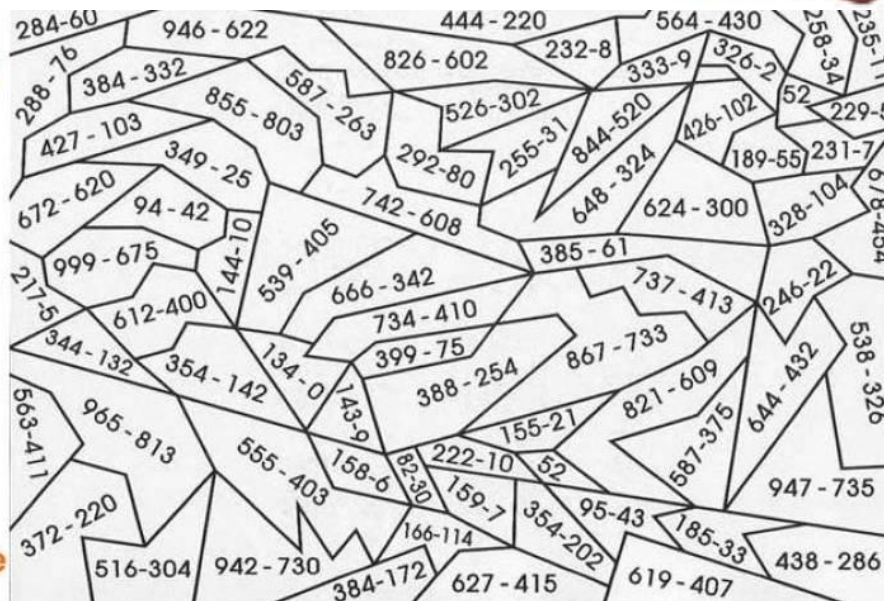
52
Yellow

134
Red

152
Brown

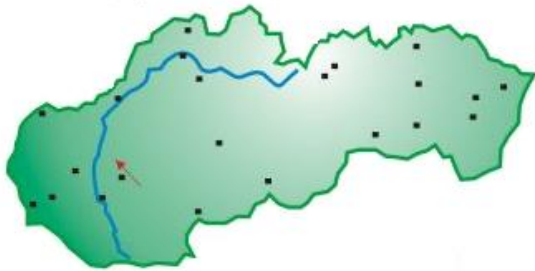
212
Green
224
Blue

324
Orange



Hoci mnohí ľudia nevedia,....

V osemsmerovke vyškrtajte názvy slovenských miest vyznačených na mape Slovenska.



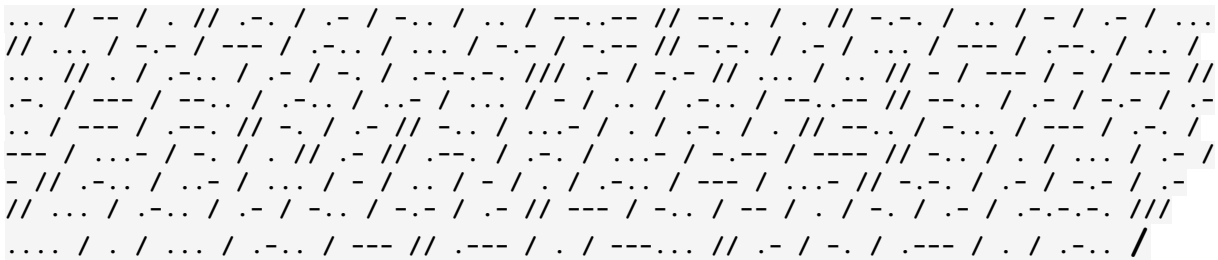
Č	K	O	R	A	M	ž	E	K	O	Z	B
E	Y	H	A	Š	R	O	ž	Ň	A	V	A
C	C	J	V	E	D	A	O	B	A	O	R
V	R	E	A	N	I	N	S	V	O	L	D
O	A	P	N	R	E	I	A	L	D	E	E
L	S	R	R	E	★	L	L	U	H	N	J
A	V	A	T	C	S	I	A	Č	U	I	O
CH	O	C	A	I	H	Ž	Š	E	M	T	V
I	Š	D	T	Š	N	Í	Č	N	E	R	T
M	E	A	H	O	L	Í	Č	E	N	A	O
M	R	Č	A	K	J	Ú	V	C	N	M	S
B	P	E	D	A	R	P	O	P	É	B	E

Morseova abeceda je spôsob prekladu písmen a znakov na sekvenciu dvoch rôznych signálov (dlhý a krátky), tak aby sa dala zakódovaná správa jednoducho preniesť pomocou telegrafného systému. **Morseovu abecedu** vymyslel vynálezca, sochár a maliar Samuel Morse.

A	.-	Agát	I	..	Ibis	R	.-.	Rozprávka
B	---.	Blýskavica	J	Jasný má tón	S	...	Sekera
C	-. -.	Cárovými	K	-. -	Kráľovstvá	T	-	Tvár
D	-. .	Drábami	L	-. .	Ladná deva	U	.. -	Učeny
E	.	Erb	M	--	Má rád	V	... -	Vyvolený
F	..-. .	Filipíny	N	-.	Národ	W	.. -	Wagón klád
G	--.	Gróf píska	O	---	Ó pán náš	X	-. -.	K súdu volá
H	Hrachovisko	P	... -	Pohár vína	Y	-. -.	Íver trní
CH	----	Chváľ nás pán náš	Q	..-. .	Kvá-kvá škrečí	Z	... -	Znám zákony

Koniec písmena / čiarka -. - bodka . - - . dvojbodka ---...

Rozlúštite tajný odkaz čitateľom školského časopisu Elán?



<http://3zborkk.webnode.sk/program/skautska-prax/>
<http://morseovka.pitevna.cz/morseova-abeceda/>

Elan



časopis pre školskú mládež

zostavili:

Nikolas Varga, IX.A

Noemi Horváthová, VIII.A

PaedDr. Monika Vanyová

Mgr. Eva Vinceová

Andrea Borosová

foto:

archív školy

www.zatvrDOSovce.edu.sk

školský rok 2011/2012

Vážení rodičia, sponzori, obyvatelia obce !



Od januára do konca apríla roku 2012 ste mohli rozhodnúť o svojich 2% z podielu odvádzaných daní fyzických a právnických osôb v prospech neziskových organizácií. K tomuto humánnemu kroku Vás vyzýval aj náš neinvestičný fond pre rozvoj športovej zdatnosti a zdravia žiakov s názvom **Ď a t e l i n k a pri ZŠ Tvrdošovce. Všetkým Vám, ktorí ste sa takto rozhodli a darovali ste 2%, v mene žiakov ZŠ veľmi pekne **d' a k u j e m e**.**

Tieto finančné prostriedky budú použité na skvalitňovanie športového a kultúrneho života žiakov našej školy.

Do ďalšej práce Vám prajeme veľa úspechov.

Správna rada,

správca fondu **Ďatelinka, n. f.,**

a žiaci ZŠ

číslo účtu: 1609948357/0200

